Dariet Na Po Ki

Compiled by Watson Goodman

Kana ti tugwörö

IJARIET NA PO KI

"JARIET NA PO KI," a manesi ti wuröt loke ka'de ka'de ti Bibilia. Nan vubö adi tokoresi nabut ti wuröt loke a Bibilia. Kulyet lo nun po ki, ko diri nanarakindya töilyet lo mamagora ko lo moka kure i kepodu na torigwo. Ko nuto a löpugö töili a kövi toron a lunundi Matat Yesu Kristo i gwolon kanyit i töili, a yubi Matat Yesu Kristo ko töili lonyit liŋ a kalwökönit lonyit, a Matat mo kwekindi mugun ko lepen a tikindve nye lyönön ko talin nanvit ko nilo kavupönit i töili. Nan denun kine kulva i 1937 a nan gwe ko lyöŋön ko tojulin duma ko Matat suluja i nu dinit. Nan mo'yu ta i wukindya na 'börik ko lepeŋ a kalwökönit ko a Matat soninana, ko do a ko nyun kondya sona.

-Watson Goodman (1920 - 2002)

Text from the Bible in Bari ©1979 United Bible Societies. Used by permission.

NYARET NA JUN

Ama Jun a kwekin yi adi nye nyanyar yi parik, kogwon i dijit nagon yi nyuŋ gwon a katoronyak nu, a Kristo iŋge twan kogwon kulya kaŋ. —Roma 5:8

Nyena a diŋit na rorwe lo Pasaka gwe a ko nyuŋ po. A Yesu iŋge den adi diŋit nanyit aje jo anyen nye wuwuddye i na kak i tu ko Monye yu. Lepeŋ nyanyar ŋutu kanyit lo gwon kak ni kulo, a nye nyarji se parik tojo ko 'dutet. –Yoane 13:1

Na po ko Yesu Kristo, katokoronit lo yiyiniki a gwak, logon a ŋien a togeleŋ i twan, ko a duma lo moran ti kak lo. Ti bulet gwe ko lepeŋ logon nyanyar yi lo, logon a lakundya yi kaŋo i toronjin kaŋ ko rima kanyit lo. –Kweyatti 1:5

Kogwon Jun nyanyar ŋutu ti na kak parik, nyena a nye tindi Juro lonyit pilili anyen ŋutu liŋ logon a yubbö lepeŋ kilo böŋö gwon ti twatwa, ama anyen gwon ko ru na yeŋ nyin. –Yoane 3:16

Köju 'beron nan MATAT a pukökin ko lepeŋat, kulya adi, Nan aje nyar ta ko nyaret nagon ti 'duddyö kwöŋ, nyenagon a nan iŋge pikun ta köyö ni ko nyarju nagon ti 'baka kwöŋ. –Yeremia 31:3

2

YESU KRISTO A JUN

Kulya ti keri likaŋ lo Ŋun 'diri a nagululök parik adi, Lepeŋ a kweya a ŋuto, a Mulökötyo Loke iŋge kweja lepeŋ a lo rigwo, a malaikajin iŋge met lepeŋ, a kulya kanyit tokuöjine i jurön kiden, a iŋge yupö i kak 'bukuluŋ, a lepeŋ 'depajine ki i bula. —1 Timoteo 3:16

I suluki na no lin, Kulyaet 'beron gwon kata, a Kulyaet lo gwe ko Jjun i pirit na gelen, a Kulyaet lo gwe a Jjun. A Kulyaet lo worani a nuto, a mönundye kayan kiden. –Yoane 1:1, 14

Kine no lin a pokin anyen kulya na jam Matat ko nebi i kutuk köju kunu ködyö kokona, adi, Mete, 'diet mo gwon ko pele a mo ta'duundye ŋuro lulalet, a se mo gwije lepeŋ a Imanuele (Imanuele nyönyökö adi, Ŋun gwon ko yi).

-Matayo 1:22, 23

A Yesu pije lepen adi, Nan aje jonga dinit a najo ko ta, ama Pilipo do nyuŋ a ko den nan? Ŋuto logon a met nan lo aje met Baba. Nyena nyo do kulya adi, Kweki yi Munvi? Do a ko vup le adi nan gwon ko Baba i mugun a Baba gwe köyö mugun? Kulvaesi logon nan aje jamakin ta kilo ti po köyö; ama Baba lo gwon kövö i mugun lo lepen lo kondya kitajin kanyit.

-Yoane 14:9, 10

YESU JURO LO JUN

Ko ŋuto logon tuggö adi Yesu a Juro lo Jun, Jun gwoloŋ kanyit i mugun a nye gwoloŋe ko Jun i mugun. -1 Yoane 4:15

A malaikatat waddi lepeŋ adi, Mulökötyo Loke mo pokin konut, a riŋit na Katoŋanit lo ki liŋ mo mugge do, nyenagon ko ŋina kwe lupudi logon mo yuyuŋwe lo mo luŋuni a loke, a Ŋuro lo Ŋun. -Luka 1:35

A ŋuto lo waddi adi, Duma lio, lepeŋ a ŋa anyen nan böŋö yubbö lepeŋ? A Yesu waddi lepeŋ adi, Do aje met lepeŋ; nye ŋilo lo jambu ko do soŋinana lo. —Yoane 9:36, 37 Kogwon lupudi a yuŋweki yi, a ŋuro lo 'dokarikin yi; a tumatyan mo gwe kanyit i kido, a karin kanyit mo luŋuni a Kajujuwanit katusörönit, a Ŋun Kabulönit, a Monye lo yeŋ nyin, a Mor lo taliŋ. –Yisaya 9:6

A nagon nye nyuŋ jajambu nu, a 'diko na kokobbu mugge lepeŋat, a gworo lo kuu i ŋina 'diko adi, []ilo a pilili lio lo ŋuro lo nyanyara, logon nan a lyöŋgi parik lo; yiŋge ta kulya kanyit. –Matayo 17:5

Kogwon Jun ko ru nanyit 'bukuluŋ gwoloŋ ko Kristo i mugun. -Kolosai 2:9

4 YESU TUKURUKINDYÖ YI KO NYE A IJA

A Yesu jamakindye lepeŋat adi, Ta a ti na kak, ama nan a lo ki. Ta a ŋutu ti na kak, ama nan 'bayin a lo na kak. A Yesu waddi lepeŋat adi, 'Diri 'diri nan takindya ta adi, I ŋerot nagon Abarayama a ko yuŋwe nu, a nan gwe kata.

-Yoane 8:23, 58

Na gwondi nan i na kak na, nan a parara na ŋutu ti na kak.

-Yoane 9:5

A Yesu kulyani ko lepeŋ adi, Nan logon a ŋiet ko a ru. Ŋuto logon a yubbö nan lo mo gwon jörun ma-'di ko nye a twan. –Yoane 11:25 A ŋuto na kulyani ko lepeŋ adi, Nan deden adi Masia mo popo. (Masia luŋu a Kristo.) Ko lepeŋ a po, a nye mo takindye yi ŋo liŋ. A Yesu waddi adi, Nan lo jambu ko do soŋinana lo, nan nyelo.

-Yoane 4:25, 26

Nyena a Yesu köti jamakindye lepeŋat adi, 'Diri 'diri nan takindya ta adi, Nan a kötumit na yidin.

-Yoane 10:7

Ta luŋgu nan a Katodinönit ko a Matat, nyena ŋo na jam ta kine a gwak kogwon nan a nye.

-Yoane 13:13

A Yesu waddi lepen adi, Nan logon a kiko, ko a to 'diri, ko a ru. IJuto 'bayin lo tu ko Baba yu ake ko nye tiri köyö. –Yoane 14:6

KUNE SÖRISI NAGON YESU A KON

A nye 'dumundye ambatajin mukanat se ko somot murek kune, a nye dirje ki, a 'boroji 'boroja, a nye pipindye ambatajin kune, a tindi nutu kanyit kajujumuk, a kajujumuk tindi nutu kulo. A nutu lin nyesi nyesu a inge yimönö. A lepenat inge 'du'dumun kupöjin puök wot murek ti ambatajin na pipinya nagon a ko nyei. A nutu lyan logon a nyesu kulo gwe gwoso alipan mukanat, wat nutu wate se ko nwajik. –Matayo 14:19b-21

A Simona waddi adi, Katodinönit, yi a kita i tukwaje liŋ a yi gwe a ko mogga nene ŋo, ama kogwon do aje kulya, nan de gugubara ku'yilan. A nagon se aje kondya sona nu, a se iŋge munyun somot jore parik, a ku'yilan kase suluje giginyija. —Luka 5:5, 6

Mete, a nutu murek logon a mo-'dokeno gwe i si'da i merete lo kiko, a na yinge se adi nilu a Yesu lo lwöŋöddu nu, a se woŋoro ki adi, Do Nuro lo Dawidi, wone konyen ko vi! A Yesu...a pije adi, Ta 'dek ti nan konaki ta nyo? A se waddi lepeŋ adi, Pon duma, böŋö ŋane konyen kan. A Yesu wone konven ko lepenat, a 'bo'yi konyen kase, a 'de'de se bulöni bulö meddva, a moraddi ko lepen.

-Matayo 20:30, 32b-34

5

6 YESU KRISTO A KAGWIYANIT KO A MATAT

Kogwon Jun a gweja no lin kogwon tomirian na nilo Juro, kode se a no ti ki kode a ti kak ni, kode se a no nagon memeta kode nagon ti meta kune, kode a ti'adasi ti kimak, kode a todumalan, kode a tumatyanjin, kode a kidoni saresi; inkoi, Jun a gweja no lin kogwon tomirian na nilo Juro ko a kanyit. –Kolosai 1:16

Anyen nutu lin tukun kano adi, Yesu Kristo a Matat, anyen Jun Monye bubula. –Pilipoi 2:11 Jun... Ama i kulo perok ti 'dutet nye aje jambu ko yi ko Juro lonyit i mugun. Jun a gweja kak kogwon tomirian na nilo Juro, a tindi lepeŋ kak 'bukuluŋ a lomore nanyit. –Ebere 1:1a, 2

Nyenagon ti ŋutu liŋ ti kötumit na Yisaraele dene den 'bura adi, ŋilo Yesu logon ta a 'bikikin i ködini na görö lo Jun aje kon lepeŋ a Matat ko a Masia. –Konesi 2:36

Jina a kwe nagon Kristo a twan a iŋge ŋien i twan, anyen nye böŋö gwon a Matat lo ŋutu lo twatwa ko lo gwon jörun kilo. —Roma 14:9

Jun logon a luŋundya ta i tojulin ko Juro lonyit Yesu Kristo Matat likaŋ lo, lepeŋ a Jun lo yiyiniki i kondya na ŋo nagon nye a jambu adi nye kokon kune.

-1 Korinto 1:9

YESU KRISTO A KA'DUŊÖNIT LO PUTESI TI LIŊ 7

Ama do njilo nuto, ko nyo nagon do 'dungö kulya ti lunösur lo yubbö lo arabat? Kode do njilo nuto, ko nyo nagon do laundya lunösur lo yubbö lo? Kogwon yi lin mo gwogwo'dan ko ljun i komon i 'dunöki na putesi kan. —Roma 14:10

Nan sarju do i komoŋ na Ŋun ko na Kristo Yesu logon mo 'duŋgö putesi ti ŋutu liŋ lo gwon jörun se ko logon a twatwa kulo; nan sarju do 'dindya pukun nanyit se ko tumatyan nanyit. -2 Timoteo 4:1

A na pondi nan Juro lo ŋuto ko minyo lio se ko malaikajin liŋ i pirit na geleŋ ko nan nu, a nan mo si'dakine köyö i si'daet na minyo. A ŋutu liŋ ti jurön mo momoreni köyö i komoŋ, a nan mo ge'yi lepeŋat liŋ geleŋ geleŋ, gwoso na ge-'yi kayukunit köbilu ko melon na. –Matayo 25:31, 32

Lone Lo'but logon nan tokujö nye lo, tuggö adi kine kulya mo gwon sona i lor logon Jun mo lilija lwönö ti töilyet ti ŋutu ko Kristo Yesu i mugun lu. –Roma 2:16

A lepeŋ iŋge sarakin yi anyen tokukindyö kine kulya i ŋutu, ko anyen tokurukindyö adi Ŋun a wulun nye a ka'duŋönit lo kulya ti ŋutu lo gwon jörun se ko logon a twatwa kulo. –Konesi 10:42

DAKET KA'DE GWON KO KRISTO

Nan a kötumit; ko lele ŋuto lupöri köyö ni a lepeŋ mo lwököni lwökö, lepeŋ mo lulupö lukata ko tutu kaŋo a mo ryeji pirit nyeit. –Yoane 10:9

8

A Yesu waddi lepen adi, Nan logon a kiko, ko a to'diri, ko a ru. Juto 'bayin lo tu ko Baba yu ake ko nye tiri köyö. –Yoane 14:6

IJina a kwo nagon nan takindye ta adi ta ködyö twatwa i toronjin kasu; kogwon ko ta a ko yup adi nan nye lo, a ta mo twatwane i toronjin kasu. –Yoane 8:24

Kogwon ŋutu liŋ a torondya, lepeŋat a karakin kiden a gwe a ko kek no nakwekwelen nagon IJun 'de'deggi na. Lepen a 'dogga nutu 'bak ropet ko 'busan nanyit na nyarju anyen se gwon a lo rigwo kanyit i komon, kogwon daket nagon Kristo Yesu a dakundye yi a yi gwe a lui na. —Roma 3:23, 24

Ko ŋina kwe lepeŋ köti bubulö lwöggu asut ŋutu logon mijun nyona ko Ŋun ni kulo kanyit i mugun, kogwon lepeŋ yeyeŋon ŋupi i mo mo'yu na Ŋun kogwon kulya kase. –Ebere 7:25

Lwökit 'bayin ko lele ŋuto kwöŋ, kogwon kunie karin 'bayin i kak ni nagon a tiki ŋutu anyen agu ködyö lwöggu yi. —Konesi 4:12

DAKET KA'DE GWON KO KRISTO

Jina a kita na Jun nagon ta gwon ko Kristo Yesu i mugun na. Jun a tindu Kristo i gwon a koŋon nikaŋ, nye a tindu yi gwon rigwo kanyit i komoŋ kogwon Kristo. Nye aje tindu yi i gwon a ŋutu kanyit loke, ko aje lwöggu yi. Kine ŋo liŋ Jun a kon ko Kristo i mugun. -1 Korinto 1:30

Ko i tindu na Jun Monye tinate. Lepeŋ a kondya yi a jukin i ŋarundya na ŋo ti ŋutu ti Jun na gwon i parara kune. Lepeŋ a lwökundyö yi kaŋo i riŋit na mudwe, a toyuöddi yi i tumatyan na Juro lonyit lo nyanyara lo. Jilo Juro a yukuundyö yi kaŋo, kweja adi lepeŋ a pitökindyö yi toronjin kaŋ.

-Kološai 1:12-14

9

A kilo ŋo iŋwan se ko temejik kulo yo'yi köli ludukötyo adi, Do a lo-'but jujukin 'dumundya ŋina waraga ko i ŋandu na nya'dotesi kanyit, kogwon do köju a 'duŋö, a rima kunök iŋge gwörökindyö IJun ŋutu ti kötumitön liŋ, ko ti kutusen liŋ, ko ti gweyajin liŋ se ko ti jurön liŋ. –Kweyatti 5:9

Wöröni ta i nyarju, gwoso nagon Kristo aje nyarji yi na, a wukindye mugun nanyit ko Jjun a 'doket ko a rubaŋga lo mon paleleŋ kogwon kulya kaŋ. –Epeso 5:2

ROPET NA RIMA TI KRISTO

Soŋinana rima kanyit aje tetenakin yi a lo rigwo ko Jun i komoŋ, nyena bia parik lepeŋ mo lwölwök yi i woran na Jun. –Roma 5:9

10

Rima ti Juro lonyit a dakundya yi, a yi iŋge pitöki i toronjin kaŋ. 'Busan nanyit na nyarju a duma parik ti bulö tema. –Epeso 1:7

Kogwon kine a rima kwe ti tomoret nagon tomorja Jun ko nutu kanyit, nagon mo 'bukwe kano kogwon kulya ti nutu jore i lalaju na toronjin. –Matayo 26:28

Kogwon ta deden adi ŋo na 'bu-'burön gwoso pödö kode dakap a ko dakundya ta i gwiliŋit lo 'bak 'bulit logon ta a mirun ko merenyejin kasu, ama ta a dakwe ko rima ti Kristo nagon ko 'bulit a duma parik. Kine rima gwoso ti kiloloŋ logon 'bak yuyuket kode mörikö. –1 Petero 1:18, 19

Ama ko yi wörö i parara gwoso na gwondi nye i parara na, a yi tojuline ko 'börik, a rima ti Yesu Juro lonyit lalaji yi i toronjin liŋ. –1 Yoane 1:7

Ama 'bayin a kine no ka'de, ama yi köti lyönön ko Jun kogwon kulya ti Matat likan Yesu Kristo, logon sonjinana aje tomorja yi ko Jun lo. –Roma 5:11b

LWÖKIT KO YUBÖ NA KRISTO

Ta aje lwökö kogwon yubbö nasu, ama na po ko Jun ti gwon a nasu, ama lepeŋ lo 'dogga ta. Jina lwökit ti gwon a ropet na kita, an lele ŋuto pupurja mugun. –Epeso 2:8, 9

Nyenagon kogwon yi a tetenaki a lo rigwo ko Jun i komoŋ kogwon yupet na, a yi gwe ko taliŋ ko Jun kogwon kulya ti Matat likaŋ Yesu Kristo. –Roma 5:1

Yubbe Matat Yesu, a do de lwököni lwökö, do se ko mede inot.

-Konesi 16:31b

Kogwon ko yi gwon ko Kristo Yesu i mugun, kulya 'bayin kode yi a tawero kode yi a ko tawero, ama ŋo duma tuŋ gwon a yupet nagon riŋit nanyit pukun i nyarju na. –Galatia 5:6

11

Kogwon ŋutu liŋ logon Ŋun lo yuŋundyö kilo a te'ya na kak, a yubbö nikaŋ gwe a telet nagon yi te'yi na kak na. -1 Yoane 5:4

Nyena a se pije lepeŋ adi, Yi ködyö kondya nyo anyen kondya kitajin ti Jun? A Yesu waddi se adi, Na a kita na Jun, adi ta ködyö yuyup ŋuto logon Jun a sunyun lo. –Yoane 6:28, 29

Ama kine kulya a wurö anyen ta böŋö yuyubbö adi Yesu a Masia Juro lo Jun, köti anyen na yubbe ta na a ta gwe jörun i karin kanyit. –Yoane 20:31

YATET NA NUN

Ti Nun Monye Matat likan Yesu Kristo, logon a Monye yatakindya ko a Ŋun logon ti jaran i togo'yu na nutu lo, ti nye purani pura. -2 Korinto 1:3

Na logon a Nun gwoso do logon pipitökindyö toronjin, a girara a swöt a tine met lyanesi ti pitönö ti nutu kulök lomoriot? Do ti 'de'ya woran inot nupi, kogwon do nyonyola i kwekindya na nyarju inot nagon ti 'duddyö kwöŋ na.

-Mika 7:18

Kogwon nyarju inot nagon ti 'duddyö na a duma ten ko ki, kulva kunök na yiyiniki a dumalak ten ko'dikolo. –Saumajin 108:4

Kogwon gwoso nagon 'dikolo gwon ki pajo ko kak na, sona nyarju nanyit nagon ti 'duddyö kwöŋ na gwe a duma i nutu logon kukuk lepen kilo. Ama nvarju na MATAT vevenon nupi nupi 'bak 'dutet i nutu lo kukuk lepen kilo, kulva kanvit na rigwo yeyenon tojo i nwajik ti nwajik. –Saumajin 103:11, 17

A lepen inge lwök vi. Lepen lwöggu vi 'bavin kogwon kitajin na'but nagon yi a kon kune, ama kogwon lepen a kayatanit. Lepen lwöggu yi kogwon lalai nikan, ko yunwe nikan a ludukö i rinit na Mulökötyo Loke logon a toluduggö yi lo. -Tito 3:5

ŊUN LUŊGU YI I PO KANYIT NI

Nan MATAT lo kulya sona adi, Po ta, ti yi lilije ta kulya kaŋ. Ma'di nagon toronjin kasu gwon a nator, a se de gwe a nakwe gwoso luru lo lilik; ma'di se gwon a nator gwoso rima, a se de gwe a nakwe gwoso waratat. —Yisaya 1:18

A Mulökötyo Loke se ko nye na yema na kulyani adi, Po, ko ti nye lo yiŋga lo kulyani adi, Po. Ti ŋuto logon ko kure lo pondi, ko ti nye lo 'de'dekan pioŋ toruesi lo ti nye wuji 'bak ropet. -Kweyatti 22:17

Ama a Yesu ko mete, a nye iŋge woran a kulyani ko se adi, Kölu ta kilo lupudiet ti pondi köyö ni, an ta ko teŋ ta lepeŋat; kogwon Tumatyan na Jun a na ŋutu logon gwoso kulo lupudiet.

-Marako 10:14

13

Yakulo, ta liŋ logon a moka kure, po ta i pioŋ; nye logon 'bak gurut ti pondi, gwörundye ko nyesi! Pondi ta, gwörundye ta binyo ko le 'bak gurut ko 'bak ropet.

-Yisaya 55:1

A i lor 'dutet lo rorwe logon a lor duma lo, a Yesu gwo'de ki a laije adi, Ko ŋuto logon a moka kure, ti lepeŋ pondi köyö ni i möju.

-Yoane 7:37

Po ta köyö ni, ta ŋutu liŋ logon kikita ko a sopa pömöni, a nan de tindi ta yukan. –Matayo 11:28 Ŋwajik ti Ŋun se ko ŋwajik ti ŋilo kaŋöönit dena i ŋilo kiko adi, ŋutu logon ti kondya 'bura kode ti nyar luŋasirik kilo ti gwon a ti Ŋun. –1 Yoane 3:10

14

Kogwon nutu lin logon Mulökötyo lo Ŋun lo nyömöddu kilo, lepenat a ŋwajik ti Ŋun. Mulökötyo logon ta a wu nilo 'bayin a mulökötyo logon tindu ta i gwon a 'dupi a nyömöddi ta bot i kujönö, ama nye a Mulökötyo logon tindu yi i gwon a ŋwajik ti Ŋun, a tindi yi i lungu na lepen adi, Aba, Baba!

-Roma 8:14, 15

Anyen ta böŋö gwon 'bak yuyukesi, 'bak kulya, ko a ŋwajik ti Jun logon 'bak körit kulo, i kiden na ŋutu ti na toberon logon konesi kase a nakwölöŋök ko a kagirak kulo. A ta mo kobbi kobbu kase kiden i na kak gwoso kaser. —Pilipoi 2:15

Nyenagon nan Matat lo kulya adi, Po ta kaŋo kase kiden, ko gwe ta ka'de, an ta ko 'bo'yu ta nene ŋo nagon a lut; a nan mo wuyundye ta, a nan mo gwe a monye losu, a ta mo gwe a ŋwajik kwe lulyan se ko nawate, nan Matat Kabulönit lo ŋo liŋ lo kulya. –2 Korinto 6:17, 18

Ama nutu lin logon a wu lepen ko a yup karin kanyit kilo, nye titikin lepenat kido anyen wora a nwajik ti nun. –Yoane 1:12

ŊO NA JAM ŊUN I KULYA TI ŊO NA MAMATA NA TWÖR

Nyenagon konesi ti mugun na na kak gwon koke makine: lubbö, tolutan, konesi ti vu na kwe na kona aka kune, twöju na nyömuejin, wandu, tomirikulan, mörö, be'va na no ti lege, woran, goma, rerenyesi, korja a tenon, vulön ko no ti lege, meran, loju lo vawa, se ko kunie no gwoso kine. Nan tokujöndu ta gwoso na tokujöndi nan ta köju nu adi, nutu lo kondya no gwoso kine kulo mo ti narju no ti Tumatyan na Ŋun. –Galatia 5:19-21

Ti yi wöröni ta 'bura gwoso ŋutu lo wörö i tuparan, 'bayin i to'betan, kode i meran, kode i tolup, kode i kondya na ŋo nagon a wuya kana, kode i mörö, kode i yulön. Ama jupukindye ta Matat Yesu Kristo a tito kasu möriesi.

-Roma 13:13, 14a

15

Wöidio, nutu logon ninien ko'bure kobubut, anyen se kepoddu yawa na pötwör; logon karara tojo ko tukwaje kiden tojo binyo a 'yurja se! – Yisaya 5:11

Ko meddya binyo nagon a nator a gwe a nasulyöŋök i kopo, a lupöni ko ŋuto i gworo adi yoo. A i mukök a koji gwoso munu, a toggi gwoso munu gwoŋkorokok.

-Tolupesi 23:31, 32

16

TO'DIRI AKO JUKIN

A nye waddi lepeŋ adi, Do ködyö nyanyar Matat Jun ilot ko töili ilot liŋ, ko ködudwö inot liŋ, ko yeyeesi kunök liŋ. Jilo a saret duma ko a togeleŋ. –Matayo 22:37, 38

A na suluje Yesu jölö nu, a lele ŋuto wöku wökun, a rugwuŋökine kak ko lepen i komon, a pije lepen adi, Katodinönit lo'but, nan ködyö kondya nyo anyen wuju ru na yen nyin? A Yesu waddi pija lepen adi, Nyo do luŋ nan a lo'but? Ŋuto 'bayin logon a lo'but ama ka'de a Jun. Do a den saresi adi, Do ködyö ti tatuja nutu; Do ködyö ti lubbö;

Do ködvö ti koko'va: Do ködvö ti linikindyö; Do ködyö ti mumulukundya no na lege; Bule bu munyi se ko nuti. A nye rugge adi, Katodinönit, nan aje 'dep kilo saresi liŋ suluja i toteton nio. A Yesu dirje lepeŋ, a iŋge nyar lepeŋ, a kulyani ko lepen adi, Do yöngi no gelen nagon do a ko kon; iti, tugwöre tugwör no kunök, ko'doggi ŋutu lomerika, a do mo gwe ko tukwörien ki yu, a kirut pondi ko kipundye nan. A na yinge nilo nuto kine kulya nu, a komon nanyit worani a nagusu, a nye iti tu dedelyaji, kogwon nye a kwörinit parik. –Marako 10:17-22

GWE AKO WUYU

.

An ta ko mumulugga ta 'börik, Jun ti kweniarikin. Kogwon ŋo nagon ŋuto weja se kune, lepeŋ mo ŋerja se köti. –Galatia 6:7

Jwajik kwe, ti lele nuto gwe ti togirja ta. Nye logon yenon kondya 'bura lo a lo rigwo, gwoso na gwondi Kristo a lo rigwo na. Juto logon yenon a kakonanit lo toronjin, lepen a nuro lo nilo kanjöönit. -1 Yoane 3:7, 8a

Ta a ko den le adi katoronyak mo ti gwon a nutu ti tumatyan na IJun le? Ko kakalakindya ta 'börik; kweja adi kawutejin, kode kakwakwa sak ti nyömuejin, kode kalupejin, kode nutu lyan logon dodototu ko 'börik, kode kolak, kode kagomak, kode kamerak, kode kamomorok, se ko karyakak, ŋutu gwoso kilo mo ti gwon a ŋutu ti tumatyan na Ŋun. –1 Korinto 6:9, 10

Ti lele ŋuto gwe ti mumulugga ta ko kulyaesi logon 'bak 'bulit. Kogwon i kine kulya, a woran na Jun poki i ŋutu logon a renya twöju lepeŋ kilo. –Epeso 5:6

Ko mumulugga ta 'börik i yiŋga na ŋilo kulyaet kana, ama kone ta kon. –Yakobo 1:22

Kogwon ŋutu jore mo popo geleŋ geleŋ i karin kwe, a kulyani adi, Nan a Masia, a se mo togirje ŋutu jore. –Matayo 24:5

TORON JONDYA TWAN

lo, lepeŋ a miriku lo Ŋun, kogwon lepeŋ ti twöju saresi ti Ŋun, 'diri nye ti bulö. —Roma 8:6, 7

Juto logon a torondya lo mo kakarju. A nuro mo tine nonga kogwon toron na monye, a monye mo tine nonga kogwon toron na nuro. Juto lo rigwo ropaki torigwo nanyit, a katoronyanit ropakine toron nanyit. –Ejikele 18:20

Yi agu ködyö lyölyöŋön ko nyonyola, kogwon lo luŋösur köju gwoso logon a twan ko aje ru köti, nye köju a likin ko aje rye köti.

-Luka 15:32

Kogwon toron robba ŋuto ko twan. –Roma 6:23a

Dene ta den adi toron lupe i na kak i kulya ti ŋuto geleŋ, a toron jondi twan, nyena a twan reki i ŋutu liŋ kogwon ŋutu liŋ a torondya. —Roma 5:12

A kirut 'dekesi kanyit narok pigge pigga gwoso nuto nakwan, a yunundye toron, a ko toron aje 'durjö a duma a worani a twan.

-Yakobo 1:15

Ko nuto tindu töili lonyit i kulya ti gwilinit lo na kak, nina jakindya lepen twan, ama ko nuto tindu töili lonyit i kulya ti Mulökötyo Loke, nina jakindya lepen ru se ko talin. Kogwon nuto logon tindu töili lonyit i kulya ti gwilinit lo na kak

18

KRISTO A TE'YA TWAN

A nye ko kulyani sona, a nye lungi ko gworo lobot adi, Lajaro, lupundye kano. A nuto logon aje twan lo lupundye kano a tora könisi ko mokosi ko bongwat nukesi, a komon nanyit inge tora ko bongo. A Yesu kulyani ko lepenat adi, Lake ta lepen ko ti lepen iti.

-Yoane 11:43, 44

Baba nyanyar nan kogwon nan pakindya ru nio anyen nan böŋö nyökundyö nye. Lele nuto 'bayin lo 'dumaddu ru nio köyö, ama nan pakindya ru nio gwoso nagon nan a wakun. Nan gwon ko kido nagon nan paji ru nio, a köti gwe ko kido anyen nyökundyö nye. Ijina a no nagon Baba aje sarakin nan i kondya. –Yoane 10:17, 18

A nye iti ŋerot, a tandi par, a ka-'dokok kulo gwo'de gwo'dan. A nye kulyani adi, Do ŋilo titinti, nan takindya do adi, Jine ki. A ŋuto logon a twan lo ŋine ŋien a si'dani si'da, a suluje jambu.

-Luka 7:14, 15a

Ko a lo gwon jörun lo. Nan köju a twan soŋinana nan gwe jörun ŋupi ŋupi, a nan gwe ko ŋaesi ti twan ko ti pirit na mulökö. –Kweyatti 1:18

A miriku na 'dutet nagon mo tetela na gwe a twan.

-1 Korinto 15:26

19

SARESI TI IJUN

[MATAT Lo Kulya,] Do ködyö ti gwon ko kulye ŋunyen kwöŋ, ama ka'de nan.

Do ködyö ti tetenakindya mugun nene nyömue na gigiru a gwuluet na ŋo ti ki yu, kode ŋo ti kak ni, kode ŋo ti pioŋ lukata.

Do ködyö ti rugwuŋöki kase i komoŋ, do ködyö ti twöju se; kogwon nan MATAT Jun ilot gwon a Jun logon a kayinönit....

Do ködyö ti 'dindya karin ti MA-TAT IJun ilot kana: kogwon MATAT ti jaran i 'duŋökindyö na putet i ŋuto logon 'dindya karin kanyit kana lo.

Tiji tiju i 'debba na lor lo sabata

a loke, gwoso nagon MATAT Jun ilot a sarji do na. Do ködyö kita perok buker, a do kondi kita inot liŋ....

Bule bu munyi se ko ŋuti, gwoso nagon MATAT Jun ilot a sarji do

Do ködyö ti tatuja ŋuto.

Do ködyö ti lubbö.

Do ködyö ti koko'ya.

Do ködyö ti liŋikindyö marate ilot.

Do ködyö ti be'ya narakwan na marate ilot;...kode dwöt lonyit, kode kaine nanyit, kode nene ŋo na gwon a na marate ilot.

-Nyökit 5:7-21

DO TI 'DANA KO IJUN I KOMOJ

Kogwon Jun memet kikolin gwiliŋisi ti ŋutu, a lepeŋ meddi lasesi kase liŋ. Pirit narwö kode mudwe logon adi 'dii 'bayin logon katoronyak bubulö 'dana kata.

-Eyobo 34:21, 22

Juto nona bubulö 'de'ya mugun i pirit nagon a lwön anyen nan gwon ti met lepen le? Nan MATAT lo pija. Nan nona 'bayin lo gwon i swötön lin ti ki ko ti kak le? Jilo a nan MATAT lo pija. –Veremia 23:24

Nan tu da ko Mulökötyo ilot? Nan wökön i lon swöt logon do 'bayin kata? Ko nan ködyö tu ki i 'diko, do kata nyu; ko nan ködyö a tetendya dotoet nio kak yu i pirit na mulökö, a do gwe kata nyu! Ama ma'di mudwe ti mukökin do nene ŋo, a tukwaje loji gwoso tuparan; ko mudwe ko parara tuka'de nase 'bayin konut. –Saumajin 139:7, 8, 12

21

Nene no 'bayin i no lin nagon IJun a gwe kune nagon bubulö 'de'ya mugun kanyit i komoŋ. Kogwon no lin a limu kana ko a banyaki koke i meta ko lepen. Nye lepen logon yi ködyö kwekwekin lepen kulya kan lo. –Ebere 4:13

Kogwon no lin nagon 'de'dela mo kwekweya, a no gwe 'bayin nagon 'dela a lwön nagon mo ti dena a jweni koke i parara anyen memeta. –Luka 8:17

22 RIJET NA YEJON NYIN I JUTU LO RENYA JUN

A nan Juro lo nuto mo sondi malaikajin kwe, a se mo pepenundye kano i Tumatyan nio no lin nagon tindu nutu i köpukö, se ko nutu lin lo kondya arabat kilo, a mo gubakindye se i namet na kiman; a se mo gwine gwien a mo njirje kala nyu. –Matayo 13:41, 42

Ŋutu lorok a yitö bot i pirit na mulökö, iŋkoi, jurön liŋ logon böböŋö Ŋun kilo. —Saumajin 9:17

Jilo kulyaet lo geleŋ lo a 'de-'ya 'diko ko kak anyen möndu 'yura ko kimaŋ i lor 'duŋet lo putet na tukarari ŋutu logon ti twöju Jun kilo. –2 Petero 3:7 Riŋet nase mo gwon a körit na yeŋ nyin, a se mo riköjine kaŋo ko Matat i komoŋ ko i kwelen na riŋit nanyit. –2 Tesalonike 1:9

A ko könin ilot kode mokot ilot lo lokundya do i torondya, 'duŋu lepeŋ kaŋo ko gubara nye pajo; bia a na'but ko do lupö ko JJun yu i ru ko mugun inot a körju, kode a ŋode, lwölwöŋ do gubaji ko könisi murek kode mokosi murek i kimaŋ nagon ti peŋa. –Matayo 18:8

Nyena a lepeŋat mo iti i riŋet na ti 'duddyö, ama ŋutu ti löti lo rigwo mo tu i ru na yeŋ nyin.

-Matayo 25:46

PUTET DEROT

Kogwon nye aje wulundyö lor logon nye mo'dunge kulya ti nutu lin ti kak ko torigwo. Lepen aje wulundyö nuto a ka'dunönit, a inge tokurukin nutu lin adi kine kulya a gwak, kogwon nye a toniju lo nuto i twan. –Konesi 17:31

Matat deden ko nye lwökun nutu lo twöju nye kulo ada kase i möriesi. Lepen deden 'de'ya nutu lorok i pirit ririnet tojo ko lor 'dunet lo putet. –2 Petero 2:9

Kogwon yi lin mo gwogwo'dan i komon na si'daet nagon Kristo 'dungö putet kata na, anven vi lin gelen gelen bönö ropaki no na kon yi na gwondi vi nyun ko kune mugunya kune, kode yi a kondya no na-'but kode yi a kondya no narok. -2 Korinto 5:10

Nutu lin gelen gelen twatwa dan gelen a kirut putet lo gwe. -Ebere 9:27

A nan meddi nutu lo twatwa temejik ko lo'di'dik gwogwo'dan i komon na nina si'daet, a bukön nani nai. A kirut nene buk an nani nagon a buk nagon karin ti nutu lo gwon jörun kulo a wuröki kuta na. -Kwevatti 20:12a

Nyenagon yi liŋ geleŋ geleŋ mo totokurukin kulya kan ko Nun i -Roma 14:12 komon.

24

'BUSAN NA YESU KRISTO

Ama tuka'de kata a duma, kogwon 'doket nagon Jun a 'doggi nutu 'bak ropet na a duma bia parik lwölwöŋ toron na kon Adama nu. Kogwon ko ködyö toron na nuto gelen a jakindya nutu jore twan, nyena bia parik a 'busan na nyarju na Ŋun aje baranyakindya i nutu jore parik. nina 'busan na nyarju. Ŋun 'dogği ŋutu 'bak ropet ko nuto gelen i mugun logon a Yesu Kristo. –Roma 5:15

Nyena kine kulya ti gwon i ŋo nagon ŋuto 'de'dekan kode ŋo nagon nye kokon, ama tuŋ gwon a kulya ti Ŋun i yatakindya. —Roma 9:16 Kogwon ta a den 'busan na nyarju na Matat likaŋ Yesu Kristo, adi na gwondi lepeŋ a kwörinit nu, a nye kondi mugun a lomeri kogwon kulya kasu, anyen ta böŋö wora a kwörinikö kogwon tolomerian nanyit. –2 Korinto 8:9

A 'busan na nyarju na IJun barandi barandu bia parik. Nyena gwoso nagon tumatyan na toron jakindya ŋutu twan na, sona köti tumatyan na 'busan na nyarju na Jun tindu ŋutu i gwon rigwo ko IJun i komoŋ, a tindi se ru na yeŋ nyin kogwon Matat likaŋ Yesu Kristo. –Roma 5:20b, 21

LÖPUKET

Yesu Kristo, anyen ta pipitöki i toronjin kasu, a ta mo wuji Mulökötyo Loke a 'doket. Nyenagon löpugge ta töilyet ko löpukwene ta ko
Ŋun ni, anyen toronjin kasu böŋö
o seyaji kaŋo. A Matat mo tindi ta diŋit toruet. –Konesi 2:38; 3:19

Juto lo muggö toronjin kanyit mo ti puputuru ŋerot, ama nye lo tutuggö toronjin a kö'yi se lo mo pipitöki. –Tolupesi 28:13

Kogwon delyaesi nagon po ko Jun kine tindu ŋutu i löpuggö na töilyet anyen lwölwökö, a tine todelyaju se. Ama delyaesi ti na kak jondya twan. –2 Korinto 7:10

Nyenagon Jun a jalatara konyen ŋerot i diŋitan nagon ŋutu ti den kulya na kon se kunu, ama soŋinana nye lo sarakindya ŋutu liŋ adi ti se liŋ i piritön liŋ löpugge töilyet. –Konesi 17:30

Nan takindya ta adi, 'Bayin sona; ama ko ta a ko löpuggö töilyet a ta liŋ mo twatwane sona gwoso lepeŋat. –Luka 13:3

Löpugge ta töilyet kogwon Tumatyan na Ki aje yeŋundya.

-Matayo 3:2

A Petero takindye lepeŋat adi, Ta ŋutu liŋ geleŋ geleŋ, löpugge ta töilyet ko batisani ta batisa i karin ti

PITÖKI NA TORONJIN

Ama ko nuto loron a löpukundyö kano i toronjin kanyit lin nagon nye kokon kune, a 'debbi saresi kwe lin lo wurö, a kondi no na'but i saret ko a gwak, nilo nuto 'diri gwon jörun, lepen ti twan. –Ejikele 18:21

Ti ŋutu lorok kö'yi kikolin kase, ko ti ŋutu ti lötiöt lorok kö'yi yeyeesi kase; ti lepeŋat yitwene ko MA-TAT ni, anyen nye böŋö wowon konyen ko lepeŋat, ti se yitwene ko Jun likaŋ ni, kogwon nye mo pipitökindyö abur. —Yisaya 55:7

Anyen ŋutu ködyö tokuöddu i karin kanyit i jurön liŋ suluja Yerusalema adi, ti ŋutu liŋ löpugge töilyet anyet toronjin kase pipitöki. –Luka 24:47

Kogwon ko ta pipitökin ŋutu i lyaŋesi kase, a Monye losu lo gwon ki lu köti mo pitökindye ta.

-Matayo 6:14

A na meddi Yesu yupet nase nu, a nye kulyani ko ŋuto lo bata lo adi, Jjuro lio, toronjin kunök aje pitöki. –Marako 2:5

Mete, nan gwogwo'dan i kötumit, a totoggi totoggu. Ko lele ŋuto a yiŋga gworo lio a ŋaji kötumit, a nan mo lupöni ko lepeŋ yu, a yi mo nyesi ko lepeŋ i pirit na geleŋ. -Kweyatti 3:20

26

KORA KO GWILIŊET LO NA KAK 27

Kogwon 'busan na nyarju na Nun nagon jakindya nutu lin lwökiť na aje pukun. Ŋina 'busan na nyarju todinikindyö yi adi, ti yi renvani no nagon 'bavin a twövösi ti Ŋun kine se ko'dekesi ti na kak, ko ti vi gwolone i na kak i na dinit i tiju na 'börik, ko i gwon i löti lo rigwo, ko i twöju na Ŋun. -Tito 2:11. 12

Ko nyarju ta na kak kode no nagon gwon i na kak kune, a ko lele nuto nyanyar na kak, a nyarju na IJun Monye gwe 'bayin kanyit i töili. Kogwon no lin nagon gwon i na kak kune, kweja adi, 'dekesi narok ti mugun, ko belesi narok, se ko toro'bo ti na kak nagon ŋutu bu'ya 'börik ko se kune, kine ŋo ti po ko Ŋun Monye yu, ama a ti na kak. —1 Yoane 2:15, 16

Ta ti jukin yiniki kogwon ta gwon gwoso wate nagon nyanyar kulye lyan. Ta a ko den le adi ŋutu logon nyanyar na kak kilo a merok ti Jun? Nyena ko ŋuto logon a ju lo na kak lepeŋ kondya mugun a miriku lo Jun. —Yakobo 4:4

Kwöni ta, toke'yi ta 'börik a loke. Wuse ta konesi kasu narok kaŋo köyö i komoŋ; kö'yi ta torondya. –Yisaya 1:16

YUŊE LUDUKÖTIYO

A nan mo tindi ta töilyet ludukö, a mo tindi yeyeesi ludukö kasu i mugunya; a nan mo 'dumaddi kaŋo töilyet logo gwoso ŋurupö kasu i mugunya a tindi ta töilyet ti mugunya. —Ejikele 36:26

Ko ta deden adi lepeŋ a lo rigwo, ta agu ködyö kukurun adi, ŋutu liŋ lo kondya 'bura kilo a ŋwajik ti JJun. Yi deden adi ŋuto logon JJun lo yuŋundyö lo ti yeŋon kondya toron, ama a JJuro lo JJun lo tiji lepeŋ, a JJilo Loron tine 'bo'yu lupeŋ. -1 Yoane 2:29; 5:18

Ta aje tokela a ŋutu ti Ŋun, ta aje tiki i gwon a lo rigwo ko Ŋun i komoŋ i karin ti Matat Yesu Kristo se ko i riŋit na Mulökötyo lo Ŋun likaŋ. –1 Korinto 6:11b

A Yesu waddi lepeŋ adi,...ko lele ŋuto a ko yuŋwe köti a ludukötyo, a nye tine met Tumatyan na JJun. –Yoane 3:3

Nyenagon ko lele ŋuto gwon ko Kristo i mugun, nye aje gweya a ludukötyö; kulya ti 'beron kune aje 'duddyö, mete, ŋo liŋ gwe a ludukö. –2 Korinto 5:17

Ta aje yuŋwe a ludukö. Yuŋwe nasu ti gwon a na na mugun nagon 'bu'burön na, ama a na yeyeŋon. Ta aje yuŋwe kogwon kulyaet lo Ŋun logon gwon jörun lo do yeyeŋon. -1 Petero 1:23

TWAN I TORON — IJIYEN KO KRISTO 29

Ta köju a twatwa kogwon lyaŋesi kasu se ko toronjin kasu. A nye tonjiji yi i pirit na geleŋ ko Kristo Yesu, a tosi'dakindye yi i pirit na geleŋ ko lepeŋ ki yu i kak nagon ti meta. –Epeso 2:1, 6

Nye lepeŋ lo 'doggu toronjin kaŋ kanyit i mugun i ködini, anyen yi böyö twatwa i kulya ti toron ko anyen ruru i kulya ti löti lo rigwo. Ta aje tobiala kogwon 'dikasin kanyit na 'bitöki kune. -1 Petero 2:24

Ta aje toŋiyu i twan ko Kristo i pirit na geleŋ; nyenagon tindi ta töilyet kasu i ga'yu na ŋo na gwon ki yu kunu, i pirit nagon Kristo gwon kata nu si'da i könin lutaten lo Jun. Ti yeyeesi kasu tirikuni no na gwon ki yu kunu, ti gwon i no na gwon i na kak kune. Kogwon ta aje twatwa, a ru nasu inge 'delaki ko Kristo i mugun, inkoi, ko Jun i mugun. A ko Kristo logon a ru nikan lo a kweya, a ta köti mo kweyani ko lepen i pirit na gelen i po nanyit ko minyo. –Kolosai 3:1-4

'Bayin sona kwöŋ! Yi aje twatwa yi gwe 'bayin i kulya ti toron, a yi kirut yeŋe gwoloŋ i toron kata ada? Nyena köti dene ta den 'börik adi ta aje twatwa a gwe 'bayin i kulya ti toron, ama ta gwiliŋara jörun a ti Ŋun ko Kristo Yesu i mugun. –Roma 6:2, 11 30

GWIILIJET NA YEJ NYIN

Kogwon nuto logon weja no ti mugun na na kak lo, lepen mo köti nerja no nagon 'bu'burön kune ti mugun na na kak, ama nye logon weja no nagon a ti Mulökötyo Loke lo, lepen mo nerja no nagon a ru na yen nyin kune nagon a ti Mulökötyo. —Galatia 6:8

Nyena gwoso na 'bilikindye Mose munu ki i yöbu nu, nan Jjuro lo ŋuto agu ködyö mo 'bi'biliki ki köti, anyen ŋutu liŋ logon yuyup nan kilo böŋö gwon ko ru na yeŋ nyin köyö i mugun. –Yoane 3:14, 15

Juto logon yuyup ŋilo Juro gwon ko ru na yeŋ nyin; nye logon ti twö yilo Juro mo ti met ru na yey nyin, ama woran na Jun mo si'da ko lepey. —Yoane 3:36

Jina a ru na yeŋ nyin anyen se deden do logon a Jun geleŋ ko a gwak, se ko nan Yesu Kristo logon do aje sunyun lo. —Yoane 17:3

Ama Jun 'dogga nuto 'bak ropet ko ru na yen nyin ko Matat likan Yesu Kristo i mugun.

-Roma 6:23b

'Diri 'diri nan takindya ta adi, Juto lo yiŋga kulyaesi kwe, a yubbe lepeŋ lo sunyundyö nan lo, gwon ko ru na yeŋ nyin, a nye mo tine 'duŋöki putet, ama aje laŋgu twan tojo ko ru. —Yoane 5:24

TOKORET NA LWÖKIT

31

I ŋina Mulökötyo lepeŋ morja ko töilyet kaŋ tuggö adi yi a ŋwajik ti Ŋun. —Roma 8:16

Kulya na tokor Jun kune gwon sona adi, nye a tindu yi ru na yeŋ nyin, a ŋina ru gwe ko Juro lonyit i mugun. Juto logon gwon ko ŋilo Juro, lepeŋ gwon ko ŋina ru. Nye logon 'bak Juro lo Jun lo, lepeŋ 'bak ŋina ru. Nan wurökindyö ta logon a yubbö karin ti Juro lo Jun kilo kine kulya.

-1 Yoane 5:11-13a I ŋina yi deden adi yi gwoloŋ kanyit i mugun, a nye gwoloŋe kayaŋ i mugunya, kogwon nye a tikin yi i ŋarundya na Mulökötyo lonyit. -1 Yoane 4:13 A kita na löti lo rigwo mo tindi taliŋ, a 'dutet na löti lo rigwo mo jondi gwon taliŋ 'bak kujönö na kulya narok ŋupi. –Yisaya 32:17

Nyena kogwon ta a ŋwajik ti mede na, Ŋun aje sunyundyö Mulökötvo lo Juro lonyit kayan i töilyet, lo lulungu adi, Aba, Baba! -Galatia 4:6 Nuto logon a wuju saresi kwe a 'debbi se lo, nye nilo lo nyanyar nan lo; a Baba mo nyarji nuto logon nyanyar nan lo, a nan köti mo nyarji lepen a mo kwekindye lepen mugun nio. –Yoane 14:21

I ŋina yi a den adi yi deden lepeŋ, ko ködyö yi 'de'dep saresi kanyit. –1 Yoane 2:3

GWOLOŊ NA KRISTO KO ŊUTU I MUGUN TINDU LYÖŊÖN

Nan aje jamakin ta kine kulya anyen lyöŋön nio böŋö gwon kasu i mugunya, ko anyen lyöŋön nasu böŋö jojore. Soŋinana nan lo iti konut yu: a nan jambi kine kulya na gwondi nan nyuŋ i na kak, anyen lyöŋön nio böŋö jojore kase i mugunya. —Yoane 15:11; 17:13

32

Do a kwekindya nan kiko lo tu i ru; lyöŋön duma kata konut i komoŋ, lyöŋesi na yeyeŋon nyin gwon konut i könin lutaten.

–Saumajin 16:11 Nyenagon a ta moʻyilundye pioŋ i kidia lwökesi ko lyöŋön. –Yisava 12:3 Nan a 'bikiki i ködini na görö ko Kristo i pirit na geleŋ, nyena ti gwon a nan lo gwoloŋ, ama Kristo lo gwoloŋ köyö i mugun. Gwiliŋit logon nan soŋinana gwigwiliŋgi i na mugun lo, nan gwoloŋ kogwon yubbö nio na Ŋuro lo Ŋun, logon aje nyarju nan a iŋge pakindya mugun kogwon kulya kwe lo. –Galatia 2:20

Ta nyanyar lepeŋ ma'di ködyö ta a ko met lepeŋ; ta yuyup lepeŋ ma-'di ködyö ta a ko met lepeŋ, a ta lyöŋi lyöŋön ko lyöŋön a duma parik nagon kulya kanyit ti bulö jama, ama gwon ko bulet a duma nagon po ki. –1 Petero 1:8

TWÖ'JU NA MATAT 'DE'DEKARIKIN

Ama ko ta mo ti yinga gworo lo MATAT, ama a laundye saresi ti MATAT, nyena a könin lo MATAT mo möröni ko ta, gwoso na möröni nye ko merenyejin kasu köju nu. –1 Samuele 12:15

Ta 'diri deden adi ko ta a tindu 'börik gwoso 'dupi i kitakindya ko i twöju na lele ŋuto, a ta 'diri gwe a 'dupi ti lepeŋ logon ta twötwö lo. Ko ta kitakindya toron, a 'dutet nanyit gwe a twan, ama ko ta a katwöyök ti Ŋun, a 'dutet nanyit tindi ta i gwon rigwo kanyit i komoŋ.

–Roma ő:16

A mo tindi ta lo sasanya kilo yukan se ko yi köti. Nye mo kondya sona na kweyene Matat Yesu ki vu se ko malaikajin kanvit ti rinit nu. Lepen po ko kiman na tutule i ringa na nutu logon ti den Nun se ko nutu logon ti twoju Lone Lo-'but lo Matat likan Yesu kilo. Rinet nase mo gwon a körit na yen nyin, a se mo riköjine kano ko Matat i konon ko i kwelen na rinit nanyit. –2 Tesalonike 1:7-9

33

Meddi ta, i lo lor nan a tindu kasu i komoŋ ko 'boriet ko lömit. Ko ta a yiŋga saresi ti MATAT Ŋun losu logon nan sarji ta i lo lor kulo, a ta mo 'boriani 'boria; ama ko ta ti yiŋga saresi ti MATAT Ŋun losu.... -Nyökit 11:26-28a

34 TOKORJU NA KRISTO 'DE'DEKARIKIN

Anyen ŋutu liŋ tukun kaŋo adi, Yesu Kristo a Matat, anyen Ŋun Monye bubula. –Pilipoi 2:11

Nyena ŋutu liŋ geleŋ geleŋ logon ruggö nan ko ŋutu i komoŋ, nan köti mo ruruk lepeŋat ko Baba lo gwon ki lu i komoŋ; ama ko ŋa lo renya nan ko ŋutu i komoŋ, nan köti mo rerenya lepeŋ ko Baba lo gwon ki lu i komoŋ. —Matayo 10:32, 33

Ko ŋuto logon tuggö adi Yesu a Juro lo Jun, Jun gwoloŋ kanyit i mugun a nye gwoloŋe ko Jun i mugun. -1 Yoane 4:15

I ŋina ta bubulö gwulu'yu Mulökötyo lo Ŋun; kweja adi, mulökö liŋ logon tuggö adi Yesu a Masia logon a po i na kak a ŋuto kilo, se a ti Ŋun. -1 Yoane 4:2

Kogwon ko do a tuggö ko kutuk inot adi, Yesu a Matat, a do iŋge yup konut i töili adi Jun a toŋiju lepeŋ i twan, a do mo lwököni lwökö. Iŋkoi, ŋuto yuyup kanyit i töili a Jun tetenakindye lepeŋ i gwon rigwo kanyit i komoŋ, a ŋilo ŋuto tuköddi yupet nanyit kaŋo ko kutuk nanyit a lwököni lwökö.

-Roma 10:9, 10

Juto lo renya Juro lo Jun lo bak Jun Monye, Juto lo ruggö Juro lo Jun lo lepen köti gwon ko Jun Monye. –1 Yoane 2:23

SATANI MIRIKU LIKAN DUMA

Nyena a Mulökötyo Loke nyömöddi Yesu i yöbu nagon ŋutu 'bayin kata anyen kaŋöönit temba lepeŋ. A Yesu kulyani ko lepeŋ adi, lŋgo, Satani! kogwon a wurö adi, Do ködyö kugga Matat IJun ilot a kitakindye lepeŋ ka'de. A kirut kaŋöönit kö'yi lepeŋ, a malaikajin lo pondi a kitakindye lepeŋ.

-Matayo 4:1, 10, 11

Kune gwe a kulya ti 'dutet, adi, Gwe ta a logo ko Matat likaŋ i mugun, togo'yi ta 'börik ko riŋit nanyit. Jupukindye ta tito liŋ ti JJun nagon a möriesi, anyen ta bubulö gwo'dan go i mumulukesi ti ŋilo kaŋöönit. –Epeso 6:10, 11 Kogwon tito möriesi logon yi möröri gor likaŋ kulo ti gwon a tito ti na kak, ama kilo tito möriesi gwon ko riŋit na po ko Ŋun anyen körörikin piritön nago na titiyu. A yi körji rerenyesi. –2 Korinto 10:4

Suluja i suluet lepeŋ a katatuanit, a lepeŋ tine gwi'dikin i to'diri, kogwon lepeŋ 'bak to'diri. Na jambi nye 'burönö na, a nye jambi gwoso na gwondi nye a 'burönit na, kogwon nye a 'burönit ko a monye 'burönö liŋ. –Yoane 8:44b

A nan köti pitökindye...an Satani te'ya yi, kogwon yi deden adi lepeŋ a kamumulukanit.

-2 Korinto 2:10b, 11

TELA NA SATANI

Juto logon yeŋon a kakonanit lo toronjin, lepeŋ a ŋuro lo ŋilo kaŋöönit; kogwon ŋilo kaŋöönit a katoronyanit suluja i suluwa na ŋo liŋ. Kwe nagon Jjuro lo Jjun a pukun na anyen körju konesi ti ŋilo kaŋöönit. —1 Yoane 3:8

Nvo nagon bubulö koraddu vi kano i nyarju na Kristo na vi? Ŋona a yöyöŋesi le? 'Bayin. Kode gwon i nagusu? 'Bayin. Kode to-Iomerian? 'Bayin. Kode sasanyesi? 'Bayin. Kode dyan? 'Bayin. Kode gwon a limu kana? 'Bayin. Kode gwon i kutuk na twan? 'Bavin. Kode tatua ko bandu? 'Bayin. 'Bayin, kine no ti bulö koraddu vi kaŋo ko Kristo, kogwon i kine kulya liŋ yi a katelak parik kogwon nye logon nyanyar yi lo.

-Roma 8:35, 37

Nan sondu do i ŋaju na konyen kase anyen se löpukundyö kaŋo i mudwe tojo i parara, ko i löpukundyö i riŋit na Satani tojo ko Ŋun ni, anyen toronjin kase böŋö pipitöki anyen morja ko ŋutu logon Ŋun a wulun a kanyit kulo kogwon yubbö nase na nan.

-Konesi 26:18

Soŋinana na gwe a diŋit 'duŋet na kulya ti ŋutu ti na kak; soŋinana matat lo na kak mo gubaji kaŋo. –Yoane 12:31

36

NYARE NYAR TEMET NA LUYEKIE

Ma'di ko nan jambu ko kutusen ti ŋutu kode ti malaikajin, ama ko nan 'bayin a kanyaranit, a nan gwe gwoso luŋutöt lo woŋon parik kode gwoso re na jujulö adi gwaŋ gwaŋ. –1 Korinto 13:1

Ama ludweki ti Mulökötyo ko ŋuto i töili gwon a nyarju, lyöŋön, gwon taliŋ, ŋoŋga taliŋ, gwon a lo-'but ko ŋutu, 'busan, yubbö na yeyeŋon, töili lo lilik, teŋgu na mugun. –Galatia 5:22, 23a

Ko ta nyanyar nan ta 'de'dep saresi kwe. –Yoane 14:15 Ko ŋuto logon kulya adi, Nan nyanyar Ŋun, kudyakan a mandi luŋaser, lepeŋ a 'burönit; kogwon nye logon ti nyar luŋaser logon nye aje met lo, ŋilo ŋuto ti bulö nyarju Ŋun logon nye a ko met lo.

-1 Yoane 4:20

37

Ko ŋina kwe a ŋutu liŋ mo dene den adi ta a ŋutu kwe kajujumuk ko ta tutunyar ko 'börik. –Yoane 13:35

Yi a den adi yi aje lwöŋöddu kaŋo i twan tojo i ru, kogwon yi nyanyar luŋasirik. Nye logon ti nyarju lo lepeŋ yeŋon i twan.

-1 Yoane 3:14

Kogwon nyarju nikan na Ŋun gwon sona adi, yi 'de'dep saresi kanyit, a saresi kanyit tine ri'dikindya yi go. –1 Yoane 5:3

38

IJIEN NA YESU KRISTO

A nagon Yesu aje njen i twan ko-'bure kobubut i lor lo Sabata lo Yudayaki i kotumalu nanyit nu, a nye puköki a kokwe ko Maria na po Magadala, nagon nye köju a rikörö mulökö lorok buryo kano ko lepen i mugun nu. –Marako 16:9

Yi aje met kulva lin nagon nye a kon i jur lo Yudavaki se ko i Yerusalema. A nutu inge tatu lepen i 'bikikindyö na lepen i ködini ki. Ama i lor tomusala lonyit Ŋun a toni lepen i twan, a inge tikin lepen i mete. Ti gwon a nutu lin lo meddya lepen, ama ka'de yi logon Nun a wulun a kokwe a katokorok kulo. A yi inge nyesu ko a möju ko lepeŋ i pirit na geleŋ i mukök nagon nye aje ŋien i twan nu.

-Konesi 10:39-41

A i mukök na perok budök a nutu ti Yesu kajujumuk kulo köti momorakindye kadi, a Toma gwe ko lepenat i pirit na gelen. A kötumitön inge kikinutu, ama a Yesu lo 'dure, a gwo'de kase kiden, a rome ko se adi, Ti taliŋ gwe ko ta. A kirut a nye kulyani ko Toma adi, Rivu morinet ilot ni ko meddi könisi kwe; riyu könin ilot ko suki köyö i merete. An do ko gwon a kadyadyalanit ama yupe yup. A Toma waddi lepen adi, A, pon Matat lio, Jun lio! – Yoane 20:26-28

NIEN ITWAN, A YENET NIKAN NA MINYO 39

Kogwon diŋit mo popo nagon ŋutu liŋ logon gwon i gulömö kulo mo yiŋge gworo lonyit nu, a se mo lupundye kaŋo, se logon aje kondya 'bura kulo mo ŋiŋien a gwe jörun, ama se logon aje kondya arabat kulo mo ŋiŋien a 'duŋökine putesi. -Yoane 5:28b, 29

Ta ŋona ti den adi yi liŋ lo batisa ko Kristo Yesu i mugun kulo a batisa anyen morakindya i twan nanyit le? Kweja adi ŋina batisimo nikaŋ a tomorakindya yi i twan nanyit, a yi iŋge nuka ko lepeŋ i pirit na geleŋ, nyena gwoso nagon minyo lo Ŋun Monye a toŋiju Kristo i twan na, a yi köti mo wöröni ko gwilinit ludukötyo. Kogwon ko yi a morja ko lepen i twatwa gwoso na twaji lepen nu, a yi mo köti morji ko lepen i toniyu i twan gwoso na toniuri lepen nu. Amo ko Kristo gwon kasu i mugunya, ma'di nagon mugunya kasu a twatwa kogwon toron, ama ködudwölön kasu gwon jörun kogwon Ŋun a tindu ta gwon rigwo kanyit i komon. A ko Mulökötyo lo Ŋun lo toŋiju Yesu i twan lo gwolon kasu i mugunya, a nye lo toniju Kristo Yesu i twan lo mo köti toruje mugunya kasu na 'bu-'burön kine, kogwon Mulökötyo lonyit lo gwoloŋ kasu i mugunya nilo. –Roma 6:3-5; 8:10, 11

40

TOKELAN KO MATAT

Kogwon nye aje po i ŋarakindya na ŋutu kanyit, ko aje lwöggu se. Adi, nye mo lwölwökun yi i könisi ti merok kaŋ, a yi kitakindye lepeŋ 'bak kujönö, i kelan ko i torigwo kanyit i komoŋ i perok liŋ logon yi gwogwoloŋgi kulo.

-Luka 1:68b, 74, 75

Nyena ti yi toke'yi ta 'börik i lut liŋ nagon toluddya mugun se ko töili kune, anyen yi gwon a loke 'bukuluŋ i kugga na Jun.

-2 Korinto 7:1b

Luŋasirik, kune gwe a kulya ti 'dutet adi, gwoso na denundye ta kayaŋ ko ta agu ködyö gwoloŋ ada i tulyöŋgu na Ŋun, nyena yi momo'yu ta ko kukuju ta ko Matat Yesu i mugun adi, möröddi ta nerot bia parik gwoso na kondi ta na. Kogwon ta a den ko yi tindu ta kulon saresi i karin ti Matat Yesu. Kogwon Ŋun 'de'dekan adi ta ködyö gwon a loke ko teten 'börik i towutön. Ta liŋ geleŋ geleŋ ködyö deden ko ta tiju mugunya kasu ada anyen gwon a nake ko twötwö se. Kogwon Ŋun a luŋun yi i kelan ti gwon i tolutan.

-1 Tesalonike 4:1-4, 7

Nye lo luŋgu ta lo a loke, nyena köti gwe ta a loke i ŋo liŋ. Kogwon a wurö adi, Ta ködyö gwon a loke kogwon nan a loke. -1 Petero 1:15, 16

TOKELAN KO MATAT

Nyenagon Yesu köti a ŋoŋga kaŋo i kötumit na mariŋ na köji, anyen nye böŋö toke'ya ŋutu ko rima kanyit. —Ebere 13:12

A kokwe nagon kak a ko nyun gweya nu, lepen a wulundyö yi ko Kristo i mugun, anven vi ködvö gwon a loke 'bak yuyuket kanyit i komon. Kogwon lepen aje nyar yi. Ta ködyö jupukindya töilyet ludukö logon Nun a gweja kulo a gwuluet nanyit, logon a kelaji ko löti lo rigwo ko i kelan nagon po i kulva 'diri. –Epeso 1:4; 4:24

A kiko lo 'du'dulu mo gwe nyu, a nye mo luŋuni a Kiko Loke lo Ŋun; a ŋutu lut mo tine lwöŋöddu kata, a ŋilo kiko mo gwe a lo ŋutu logon wörö kata, ŋutu lu'böŋ mo tine girara nyin. —Yisaya 35:8

41

Ko yi tutuk toronjin kaŋ kaŋo, lepeŋ a lo rigwo ko a lo yiyiniki i pitökindyö na yi i toronjin kaŋ ko i toke'ya na yi i ŋo narok liŋ. –1 Yoane 1:9

A ko kine no lin mo lusökö sona, ta ködyö gwon a kulon nutu i gwilinisi kasu? Ta ködyö gwolon a nutu loke lo twöju Jun. –2 Petero 3:11

Purje ta MATAT adi karin kanyit bubula; dulakine ta kak ko MATAT i komon a jupu ko bongwat nakwekwelen. –Saumajin 29:2

42 ŊUTU LO JORE KO MULÖKÖTIYO

A ko ta logon a ŋutu lorok kulo deden tindu ŋwajik kasu ŋo na-'but, a bia parik Monye losu lo gwon ki lu mo titin ŋutu logon a pija lepeŋ kulo Mulökötyo Loke! –Luka 11:13

A nagon se aje jo kwakwaddu nu, a pirit nagon se a momorja kata na böndi böndu, a se liŋ iŋge jore ko Mulökötyo Loke, a jambi kulyaet lo Jun ko topurwan.

-Konesi 4:31

A nan mo tindi mulökötyo lio kasu i mugunya, a nan mo tindi ta i wörö köyö i saresi lo wurö kulo, ko i tiriku i 'debba na jujuwesi kwe. –Ejikele 36:27 'Diri ko Mulökötyo lo Jun gwoloŋ kasu i mugunya, a ta tine gwoloŋ gwoso i kulya ti gwiliŋit lo na kak, ama gwoloŋ gwoso i kulya ti Mulökötyo. 'Diri ko lele ŋuto 'bak Mulökötyo lo Kristo nye 'bayin a lonyit kwöŋ. —Roma 8:9

Ama ta mo wuju riŋit ko Mulökötyo Loke a pokin kasu loki. –Konesi 1:8a

-Konesi 1:8a

A kajujumuk iŋge jore ko lyöŋön se ko Mulökötyo Loke.

-Konesi 13:52

Ko meran ta ko yawa kogwon körju ŋutu. Ama kölumbö jorene ta ko Mulökötyo Loke. –Epeso 5:18

MILYEJIN SERISI I KRISTIANIJIN

MATAT gwon nyona ko ŋutu logon töilyet kase a 'be'beleŋo kilo, a nye lwöggi se logon 'bak yenet kilo. –Saumajin 34:18

Kogwon könisi kwe a gweja kine ŋo liŋ, a kine ŋo liŋ gwe a kwe, nan MATAT lo kulya. Ama ŋuto logon nan memet lo a lomeri ko a muyukaji kak kanyit i ködudwö, logon böböndu kogwon kulyaet lio. –Yisaya 66:2

Julin kwe lo nyanyara, ko sörju ta i ŋo na pokin i temba na ta gwoso na tembi kimaŋ na, adi ŋina ŋo a ŋo sörit nagon a pokin kasu ki. Nyena gwoso na ŋarundye ta ŋoŋesi ti Kristo na lyöŋi, ta lyöŋön, anyen molu na kweyari lepeŋ ko minyo lonyit nu, a ta mo nyolani nyola ko lyöŋön a duma.

-1 Petero 4:12, 13

A nye mo seji nolitan lin kase i konyen; a twan, ko delya, ko gwien, se ko mien mo köti gwe 'bayin kwöŋ; kogwon no ti 'beron kune aje 'baka. –Kweyatti 21:4

Yendi MATAT ko kondi 'bura; gwolone i lo jur, si'dani 'bak kujönö. –Saumajin 37:3

Ama a kokwe ga'yi ta ga'yu anyen lepeŋ lo tumatyan ko ta, köti anyen ta kondya löti lonyit lo rigwo, a kirut kine ŋo liŋ mo 'yalakine ta. –Matayo 6:33

43

MILYEJIN I SE LO TEMA

Nyena kogwon lepeŋ ko mugun nanyit a tema ko ŋoŋesi, nye bubulö ŋarakindya ŋutu logon a tema ko möriesi kilo. –Ebere 2:18

A i diŋit a na'dit a Jun logon taliŋ gwon ko lepeŋ lo mo tindi ta i ryokakindya na Satani kak. –Roma 16:20a

Na laŋaddi do i kiden na törön nu a nan mo gwe ko do, iŋkoi, na laŋaddi do i kiden na karya nu a se mo tine mulu do; na wöröri do i kiden na kimaŋ nu a do mo tine 'yura. –Yisaya 43:2a

Nene mörit 'bayin na pokin kasu lwölwöŋ na pokin i ŋutu liŋ. Jun yiyiniki i no lin, a lepen mo tine kölökin ta i tema lwölwön rinit nasu, ama lepen mo kwekwekin ta kiko logon ta rwöddi kano i nina mörit kata, anyen ta bubulö nonga. –1 Korinto 10:13

Kogwon yi deden adi ŋutu logon nyanyar Ŋun, logon nye a luŋun gwoso i yeyeet nanyit kulo, Ŋun kikita ko se i ŋo liŋ i tetenakindya na se ŋo na'but. —Roma 8:28

Jilo koane duma likaŋ ti gwon a ŋuto logon ti bulö dendya tomunyan nikaŋ, kölumbö nye a ŋuto logon a tema ko möriesi i ŋo liŋ nagon a temarikin yi, ama nye a ko torondya. —Ebere 4:15

44

MILYEJIN ISE LO TE'YA 45

seyara karin kanyit kaŋo i buk na ŋutu lo gwon jörun na; a nan mo rugge karin kanyit ko Baba i komoŋ ko i komoŋ na malaikajin kanyit. –Kweyatti 3:5

Juto lo gwon ko swö lo ti nye yiŋge ŋo nagon Mulökötyo Loke a takin kanisajin kune. Ko ŋuto logon a te'ya lo, nan mo 'bu'burukin i nyesu na ludweki ti ködini toruet lo gwon i Melesen nakwekwelen na Jun lo. —Kweyatti 2:7

Juto logon a te'ya a 'debbi kitajin kwe tojo ko 'dutet lo, nan mo 'burukin lepeŋ i tumatyan i jurön liŋ. –Kweyatti 2:26

Juto lo te'ya lo kine ŋo mo gwon a kanyit lomore, a nan mo gwe a Jun lonyit, a nye mo gwe a ŋuro lio. –Kweyatti 21:7

Juto logon a te'ya lo, nan mo tetenakin lepen a togwi'diet lo kadi na Ŋun lio, a nye mo köti tine tu kano kata asut. A nan mo wurökindye karin ti Ŋun lio kanyit i mugun, se ko karin ti köji na Ŋun lio, nagon a Yerusalema ludukötyo nagon a po kak ki yu ko Nun lio. A nan köti mo wurökindye karin kwe ludukö kanyit i mugun. –Kweyatti 3:12

A nuto logon a te'ya lo mo jupuni bongwat nakwe, a nan mo tine

46 ŊUN, JAMBU KOYI I KULYA TI YANDU

Ko nuto nakwan a yema ko lalet, saret adi lepen gwon a na lalet lonyit na gwondi nye jörun nu, ama ko lalet aje twan, a nilo saret gwe 'bak rinit ko lepen. Ama nagon ko nye a si'da ko lele nuto na gwondi lalet lonyit nyuŋ jörun nu, a nye lununi a kalupe, ama ko lalet lonyit a twan,...a ko nye a yema ko lele nuto a nye gwe 'bavin a kalupe. –Roma 7:2,3

Nan sarju nutu logon aje yemba kilo, 'bayin a nan lo sarju ama a Matat lo sarju, adi, nakwan nagon aje yema na ködyö ti bulö yandu lalet lonyit, ama ko nye a yandu lalet lonyit, a ti nye gwe ti yema ko lele nuto, bia ti nye köti morundye ko lalet lonyit ni. Ti lalet lonvit ködvö gwe ti vandu nakwan nanyit. Ŋuto nakwan agu ködvö si'da ko lalet lonvit nagon lalet nyun gwon jörun nu, ama ko lalet a twan, a nina nakwan gwe a luitöt i yema ko lele nuto logon nye 'de'dekan, ama tun ko Matat i mugun. -1 Korinto 7:10, 11, 39

Kölumbö nan takindya ta adi, I ŋutu liŋ geleŋ geleŋ ŋuto logon yandu nakwan nanyit ake yandu ko a rye i lupö, a nye tindi lepeŋ wora a kalupe, a ko ŋa lo yemba ŋuto nagon aje yanya na köti a lup lepeŋ. —Matayo 5:32

YESU KRISTO YIYITWE I KAK NI 47

A ko nan a tu i tetenakindya na ta pirit, a nan mo yitweni yitwe köti i dokundya na ta a joŋgi ta köyö yu, anyen ta köti si'da ko nan i pirit na gwondi nan kata nu. –Yoane 14:3

Kogwon ko nuto logon kwe nanyit yuyu i kulya kwe, se ko i todinesi kwe i na toberon na nutu logon a paju fjun ko a lorok kulo, a kwe nio na fjuro lo nuto köti mo yune yu i kulya kanyit, na pondi nan ko malaikajin loke i pirit na gelen i minyo lo Baba nu. –Marko 8:38

Ta lo nyanyara kilo, yi soŋinana gwe a ŋwajik ti Ŋun, ama a ko nyuŋ kweya ko yi molu gwon ada, ama yi deden adi ko nye a kweya a yi mo gwe gwoso lepeŋ, kogwon yi mo memet lepeŋ gwoso na gwondi nye na. Nyena ŋutu liŋ logon yendu Kristo kilo ködyö toke'ya 'börik gwoso na gwondi nye a loke na. -1 Yoane 3:2, 3

Ta köti ködyö gwon ajo, kogwon nan Juro lo ŋuto mo popo i diŋit nagon ta a ko yendi nan nu.

-Luka 12:40

Kogwon nan Juro lo ŋuto mo popo ko malaikajin kwe i pirit na geleŋ i minyo lo Baba, a kirut a nan mo ropakindye ŋutu liŋ gwoso i konesi kase. –Matayo 16:27

48 KULYET LO ŊUN

Kogwon ŋutu 'bayin logon a wakundya keju, ama Mulökötyo Loke lo ri'dikindya lepeŋat i jambu na kulyaesi lo po ko Ŋun. –2 Petero 1:21

Wuresi liŋ nagon Ŋun lo yukundya kanyit i kutuk kine gwon ko 'bulit i todinörikin, ko i ririŋarikin, ko i yuyukörikin, ko i tojumuki'e na ŋuto i löti lo rigwo. -2 Timoteo 3:16

Kulyaesi kulök gwon a lombo anyen nan bubulö wörö 'bura, ko a parara köyö i kiko.

-Saumajin 119:105

KWAKWADI KO PITIKINDYÖ

Ta ködyö kwakwaddu sona adi, Baba likan lo ki, Ti karin kunök bulani bula, Ti tumatyan inot po, Ti no nagon do 'de'dekan kune ti konani kona i kak ni gwoso na konari se ki vu nu. I lo lor tiki vi kinyo likan lo lor; Pitöki yi i no nagon vi a kondya arabat kune. gwoso nagon vi köti a pitökindve nutu logon a konakindva vi arabat kulo na; An do ko tikin yi i tema, ama lwöki vi i nilo loron. Kogwon ko ta pipitökin nutu i lyanesi kase, a Monye losu lo gwon ki lu köti mo pitökindye ta. –Matayo 6:9-14

KIKO LO ŊUN LWÖKIT

Nan 'dek kalwökönit.

Kogwon ŋutu liŋ a torondya, lepeŋat a karakin kiden a gwe a ko kek ŋo nakwekwelen nagon Ŋun 'de'deggi na. —Roma 3:23

Kristo a twan kogwon kulya kwe.

Kogwon Kristo köti a twan daŋ geleŋ a 'dutet kogwon toronjin kaŋ; lepeŋ a ŋuto lo'but a iŋge twan kogwon ŋutu lorok anyen joŋga yi ko Ŋun yu. —1 Petero 3:18a

Nan 'dek löpugö i toronjin kwe.

Nyenagon löpugge ta töilyet ko löpukwene ta ko Jun ni.

-Konesi 3:19a

Ti nan wune wu Yesu ko yupet.

Ama nutu lin logon a wu lepen ko a yup karin kanyit kilo, nye titikin lepenat kido anyen wora a nwajik ti nun. –Yoane 1:12

Nan gwe ko to'diri na lwökit nio. Juto logon gwon ko jilo Juro, lepen gwon ko jina ru.

-1 Yoane 5:12a

'Diri 'diri nan takindya ta adi, Jjuto lo yinga kulyaesi kwe, a yubbe lepen lo sunyundyö nan lo, gwon ko ru na yen nyin, a nye mo tine 'dunöki putet, ama aje langu twan tojo ko ru. –Yoane 5:24 Published in numerous languages as God supplies funds in answer to prayer. If you would like more copies for prayerful distribution, write in English. Specify which language(s) you need and how many booklets. **World Missionary Press, PO Box 120, New Paris, IN 46553-0120 USA**

Read booklets online or by App www.wmp-readonline.org